

UNITAT 12. El teatre del segle xx

LITERATURA

Activitat 1 (pàgina 339)

- a** Resposta oberta.
- b** *La cantant calba* és, potser, un dels exponents més típics del teatre de l'absurd, ja que mostra l'absurditat de la societat humana. S'hi parla de la incomunicació i es desenvolupa en diàlegs absurds i incongruents que no porten enlloc. Ionesco, en aquesta obra, duu la ironia del llenguatge i de les situacions a l'últim extrem i palesa la manca de sentit que pot assolir la vida humana entre malentesos i falses aparences.
- c** Segons el **principi de cooperació**, s'espera que la contribució dels parlants en la conversa siga l'adequada al propòsit i a la direcció de l'intercanvi comunicatiu. En aquest fragment els parlants no respecten el principi de cooperació i, per tant, la conversa esdevé inconnexa i absurda. En el fragment s'infringeixen les màximes conversacionals de:
- **Màxima de qualitat:** no afirmes allò que creus que és fals, ni el que desconeixes.
 - **Màxima de quantitat:** no dones més ni menys informació que la necessària.
 - **Màxima de relació o de pertinència:** dona tan sols informació pertinent.
 - **Màxima de manera:** sigues clar, ordenat i breu en l'expressió; evita l'ambigüitat i l'obscuritat.

Activitat 2 (pàgina 344)

- a** El títol té una doble lectura: una de real, el verí desencadena el fatal desenllaç, i una altra de metafòrica, la passió verinosa de fer teatre.
- b** En l'obra apareixen només dos personatges: un marquès, dominador, fàcilment identificable amb el mític marquès de Sade, desitjós d'experimentar les seues teories, creu en la veritat del teatre com a passió, sentiment, emoció. I un actor de l'època, Gabriel de Beaumont, dèbil de caràcter, dominat i perdedor, que defensa el teatre de ficció i art i la tècnica del teatre.
- c** La finalitat de les acotacions és transmetre informació sobre aspectes de la ficció i del discurs teatral que no tenen una presència en els parlaments. Es tracta d'una informació que transmet l'autor al lector del text dramàtic (lector en general, director d'escena, actors...) per donar a conèixer el context en què se situen els diàlegs i, també, per donar indicacions per a la posada en escena. Des del punt de vista lingüístic, les acotacions presenten uns procediments característics, com és un estil el·líptic, telegràfic, caracteritzat per l'ús del present d'indicatiu, participis, gerundis, adjectius, adverbis i aposicions.
- d** Reflexió sobre el fet teatral amb el llenguatge teatral.

Activitat 3 (pàgina 348)

- a** Tema principal: Etèocles s'enfronta amb el seu germà Polinices. Antígona es posa entremig de tots dos i tracta de comprendre les raons de l'enemic, la qual cosa no se li perdona. L'obra és una reflexió i una condemna dels esdeveniments de la guerra civil que aprofita el mite clàssic d'Antígona.

Orientacions i solucionari

S'hi observa una reflexió i una condemna dels esdeveniments de la guerra civil i fa possible la superació i la recuperació de les discòrdies civils.

- b** Les dues germanes: Ismene és la germana sotmesa, passiva, que representa el rol tradicional de la dona. Antígona, en canvi, és la dona activa, orgullosa de la transgressió.

Creont és l'autoritat severa, el deure cívic, fred i el seu fill Hèmon, promés d'Antígona, que malda per la pietat i la tendresa. Tirèsias és qui representa el seny.

- c** El fragment reproduït constitueix quatre escenes per tal com l'inici i el final comporten l'entrada o l'eixida de personatges. Passem d'una escena a una altra quan hi ha algun canvi de personatges presents en l'escenari.

En el fragment trobem quatre escenes. En la primera escena apareixen els personatges següents: Astimedusa, Eumolp, Euriganeia, Eurídice. En la segona: Etèocles, Astimedusa, Euriganeia, Eurídice, Eumolp. Tercera escena: Eurídice, Etèocles, Eumolp, Euriganeia. Quarta escena: Antígona, Etèocles, Astimedusa, Eumolp, Euriganeia, Eurídice.

- d** Primer acte.

L'acotació d'espai ens situa l'escena al palau del rei de Tebes, per tant, podria tractar-se del primer o del tercer actes. Però les acotacions de personatges (Astimedusa, Eumolp, Euriganeia i Eurídice) ens remetent al primer acte.

- e** Tragèdia. Perquè planteja uns temes importants, amb personatges obsessionats per idees irrealitzables i té la funció d'alliçonar el poble mostrant-li, a través dels seus herois, elements de reflexió col·lectiva.

Activitat 4 (pàgina 351)

El teatre fou un dels gèneres més conreats pel noucentisme.		F
Bertolt Brecht és el creador de l'anomenat <i>teatre èpic</i> .	V	
Joan Brossa anomena la seua obra dramàtica <i>poemes escènics</i> .	V	
Ionesco és un dels màxims representats del teatre de l'absurd.	V	
Joan Oliver va fer una adaptació de l'obra <i>Pigmalió</i> de Bernard Shaw.	V	
En el teatre independent «tot era col·lectiu i tots feien tot».	V	
<i>Antaviana</i> , de Dagoll Dagom, és una obra basada en contes de P. Calders.	V	
<i>La cantant calba</i> és una obra escrita per S. Beckett.		F
<i>Tot esperant Godot</i> és una obra escrita per E. Ionesco.		F
Rodolf Sirera ha escrit <i>El verí del teatre</i> , una reflexió sobre el teatre.	V	

COMENTARI DE TEXT

Comentari 2: Dramatúrgies (pàgina 355)

- a** El text recull el punt de vista i la valoració d'un expert centrades en el món teatral, concretament sobre les traduccions teatrals. Té com a finalitat donar una opinió per tal de guiar i orientar els lectors. L'opinió de la crítica especialitzada s'ha de basar sempre en dades i arguments.
- b**
- Introducció (primer paràgraf).
 - Desenvolupament (segon, tercer, quart i cinqué paràgrafs).
 - Conclusió (últim paràgraf).
- c Presència de l'emissor:**
- Morfemes verbals de primera persona del singular: *he dit, m'ocupa, parle, m'ha atret*.
 - Morfemes verbals de primera persona del plural: *parlem*.
 - Pronoms personals de primera persona: *m'ocupa...*
- Presència del receptor:**
- Morfemes verbals de segona persona del plural.
- Díctics temporals:** *aquesta temporada, recentment*.
- d** Traduir teatre és una activitat particularment difícil.
Cal afegir les peculiaritats del llenguatge dramàtic i de la seua eventual posada en escena.
- e** *Per sort, difícil, sòlida, valore molt positivament...*
L'emissor de l'enunciat manté una posició respecte al que diu i ho fa mitjançant recursos lingüístics i no lingüístics responsables de la modalització.
- f**
- Catàfora: *Ho he dit*.
 - *Ho he dit* en diverses ocasions, funció de CD. Antecedent: *traduir teatre és una activitat...*
Si ho preferiu, funció de CD. Antecedent: *encarar-se a un procés d'adaptació*.
Reeixir-hi: CRV. Antecedent: *reeixir en la tarducció*.
 - Camp semàntic: *teatre, llenguatge dramàtic, posada en escena, formació teatral, espectacle, espectador, personatge, coreografia*.
Família lèxica: *espectacle, espectador; dramatúrgia, dramàtic...*
Mots que pertanyen a un mateix marc comunicatiu o camp conceptual: *dramatúrgia, escena, espectacle*.
- g** Addició: *a més, i també*. Contrast: *ara que*. Causa/conseqüència: *car*. Reformulació: *en efecte*.
Conclusió: *clar i ras*.
- h** Les cometes emmarquen i realcen mots que tenen un sentit especial en el text: «d'adaptació», «don Juan»...
Els parèntesis introdueixen una informació que facilita o amplia la comprensió d'un element anterior: (*que com a espectador valore molt positivament*); (*i és un gran mèrit*); (*quina gran troballa el protagonisme que té ací la seua Ombra!*); (*de Disney a Spielberg*): parèntesi explicatiu per a posar exemples.